

Beskrivning av den åländska arbetslöshetsstatistiken

Förnyelse av statistiken 2016

Den åländska arbetslöshetsstatistiken har genomgått en förnyelse från och med januari 2016, främst med syfte att öka jämförbarheten med omkringliggande regioner. Vid jämförelser med uppgifter för Finland, vänligen notera att de uppgifter som publiceras av Statistikcentralen baserar sig på Arbetskraftsundersökningen (AKU). Arbetslöshetsuppgifter i AKU brukar generellt vara betydligt lägre än registerbaserade uppgifter från Arbets- och Näringsministeriet, vilka motsvarar uppgifterna i den åländska arbetslöshetsstatistiken.

Den största skillnaden i förnyelsen är att begreppen *öppen arbetslöshet* samt *total arbetslöshet* inte längre redovisas. Det som motsvarar öppen arbetslöshet benämns i fortsättningen som *relativ arbetslöshet*. Total arbetslöshet, som omfattade öppet arbetslösa samt placerade i åtgärder, redovisas inte längre.

Begrepp och definitioner

Uppgifterna i arbetslöshetsstatistiken grundar sig på registerbaserad arbetsmarknadsstatistik från Arbets- och näringsministeriet och skiljer sig därmed från den statistik som har de urvalsbaserade Arbetskraftsundersökningarna (AKU) som grund. Fördelen med den registerbaserade statistiken är att den ger större tillförlitlighet i de månadsvisa redovisningarna på regional nivå. Uppgifter som ligger till grund för arbetslöshetsstatistiken erhålls månatligen från Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet.

Den registerbaserade arbetslöshetsstatistiken omfattar de arbetssökande som anmält sig vid Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet, de lediga platser som anmälts dit av arbetsgivare samt övrig arbetskraftspolitisk service med vilka man försöker främja de arbetssökandes sysselsättning. Största delen av de arbetssökande är arbetslösa som anmäler sig som arbetssökande, bland annat för att få utkomstskydd.

Arbetslös person¹

Som arbetslösa arbetssökande personer räknas de personer som inte har någon anställning, inte idkar företagverksamhet på heltid och som inte är studerande på heltid. Skolelever och studerande på heltid räknas inte heller under skolloven som arbetslösa.

Som arbetslösa betraktas också de som har ett anställningsförhållande och som är permitterade på heltid, eller de personer vars ordinarie arbetstid per vecka understiger fyra timmar.

¹ Källa: Arbets- och näringsministeriet

Relativt arbetslöshetstal²	Procentandelen arbetslösa av arbetskraften i samma ålder (arbetskraften = sysselsatta + arbetslösa). Det relativa arbetslöshetstalet för hela befolkningen räknas som procentandelen 15–74-åriga arbetslösa av arbetskraften i samma ålder.
Lediga jobb	Uppgiften omfattar alla jobb som varit lediga under den aktuella månaden (kan vara både jobb som var lediga även förra månaden, samt nyregistrerade lediga jobb).
Tillsatta platser	Är på motsvarande sätt de jobb som tillsatts under den aktuella månaden. I de tillsatta jobben ingår också platser vars ansökningstid gått ut eller för vilka det enligt arbetsgivarens meddelande funnits tillräckligt många kandidater.
Yrke	Yrkesklassificeringen som Arbets- och näringsministeriet använder sig av baserar sig på Statistikcentralens Yrkesklassificering 2010 (ISCO-2010). ISCO-klassificeringen kombinerar yrkeskunskapsnivån med branschspecificering, dock så att företagets huvudbransch inte nödvändigtvis påverkar arbetsuppgiftens klassificering.
Utbildning	Utbildningsklassificeringen som Arbets- och näringsministeriet använder sig av baserar sig på Statistikcentralens Utbildningsklassificering 2006. Denna klassificering används för att klassificera den utbildning en person erhållit. Den följer så exakt som möjligt utbildningsområdenas och –nivåernas innehåll i den internationella utbildningsklassificeringen ISCED-1997.
Ort	Det relativa arbetslöshetstalet redovisas efter den arbetslöses hemort på kommunnivå. Dessutom redovisas det relativa arbetslöshetstalet även för de aggregerade ekonomiska regionerna: <i>landskommuner</i> (samtliga åländska kommuner utom Mariehamn), <i>landsbygden</i> (alla kommuner på fasta Åland utom Mariehamn) samt <i>skärgården</i> (Brändö, Föglö, Kumlinge, Kökar, Sottunga och Vårdö).

² Källa: Statistikcentralen

Arbetsmarknadsstatus³

Sysselsättningsstöd

Personer som är anställda, i läroavtal eller företagare med sysselsättningsstöd (tidigare benämnt placerade genom åtgärder).

I arbete

Som personer i arbete på den allmänna arbetsmarknaden räknas arbetssökande vars ordinarie arbetstid är minst fyra timmar samt de personer som är sysselsatta på heltid i företagsverksamhet.

Arbetslös

Som arbetslösa personer betraktas arbetssökande som inte har något anställningsförhållande, inte är sysselsatta på heltid i företagsverksamhet och som inte är studerande på heltid.

Permitterad

Som permitterad person räknas de arbetssökande som arbetsgivaren har permitterat på heltid och utan lön, antingen för viss tid eller tills vidare.

Förkortad arbetsvecka

Personen är på förkortad arbetsvecka, om arbetsgivaren har förkortat personens arbetstid per vecka och personen inte får lön för denna förkortade period. Även de som har permitterats genom att deras arbetstid per vecka eller per dag har förkortats hör till denna grupp.

Utanför arbetskraften (t.ex. sjukskrivna)

Arbetssökanden anses stå utanför arbetskraften om han eller hon uppfyller definitionen av arbetslös, men personen inte kan räknas som arbetslös utifrån en bedömning av personens situation. Det kan till exempel vara personer som är i institutionsvård länge eller de som är föräldralediga/vårdlediga.

Arbetslöshetspension

Mottagare av arbetslöshetspension räknas man som när det finns ett beslut om beviljande av arbetslöshetspension.

I arbetsprövning eller i arbetspraktik

Arbetssökande som deltar i arbets- eller utbildningsprövning, arbetspraktik, jobbsökarträning, karriärträning samt arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte.

I sysselsättningsfrämjande utbildning

Exempelvis de personer som deltar i arbetskrafts-utbildning, bedriver frivilliga studier som stöds med arbetslöshetsförmån samt de som bedriver frivilliga studier med integrationsstöd i enlighet med lagen om främjande av integration.

³ Källa: Ålands arbetsmarknads- och studieservicemyndighet, Arbets- och näringsministeriet